

3.2.1.4 Kringtypen

- De themakring

Het onderwerp van een kring moet zich lenen voor het uitwisselen van ervaringen en/of opvattingen. Of een onderwerp dat betrekking heeft op de eigen groep en/of een of meer leden van de groep. Hier valt te denken aan gesprekken die ten doel hebben een persoonlijke of groepsgerichte ontwikkeling op gang te brengen.

De boeken van H. Bessel geven daarvoor bruikbare suggesties voor de onderbouw van het voortgezet onderwijs. Kopieën hiervan zijn aanwezig in de kringklapper.

- De leeskring

In de leeskring wordt door een kind, door een groepje kinderen, door de docent literatuur gepresenteerd. Het kan gaan om een boek, om een verhaal of om een of meer gedichten. Van belang is een goede voordracht en een heldere opbouw van het 'betoog'.

- De observatiekring

Het verdient aanbeveling te kiezen voor een voorwerp waaraan veel op te merken valt, dieren en instrumenten zijn heel bruikbaar. Een goede inhoudelijke voorbereiding is belangrijk: welke mogelijkheden biedt het object? Hoe kunnen verschijnselen tijdens de kring worden uitgelokt? Stil kijken en luisteren kunnen de intensiteit van de kring verhogen. Doel is elkaar vertellen dat wordt waargenomen, vragen stellen en antwoorden geven over wat nog meer waargenomen kan worden. Verschijnselen kunnen worden uitgelokt en kenmerken opgeroepen. De observatiekring kan worden gecombineerd met het schrijven van vrije teksten over het geobserveerde en met het maken van werkstukken.

- De vrije tekstkring

Het schrijven van vrije tekst behoort een vrijwillige activiteit te zijn, waarbij ervan wordt uitgegaan dat kinderen hun gedachten en ervaringen graag aan het papier toevertrouwen.

Er bestaan hiervoor invoeringsprogramma's over de vrije tekst en een tweetal publikaties (Bergsma en Bure)

- De planningskring

Kinderen kunnen meebeslissen over wat ze gezamenlijk, in groepjes en/of individueel gaan ondernemen. Bijvoorbeeld bij projecten.

- De voorbereide kring

Dit is een themakring die door kinderen, alleen of samen, wordt voorbereid en geleid. Geschiedenisthema's liggen voor de hand. Vele onderwerpen kunnen in een voorbereide kring door kinderen worden gepresenteerd: vormen (handvaardigheid, tekenen). Vakanties in het buitenland (Frans, Engels, Duits). Gebruik van instrumenten (Techniek) enz.

- De evaluatiekring

Hier staat ieders rol, ook van de docent ter discussie. Invoering kan ingrijpend zijn.

- De dialoog

Bewust filosoferen is het kiezen voor het onderzoeken van open vragen en vasthouden aan dat onderzoek, ook als het om vragen gaat waarop een eenduidig antwoord niet meteen beschikbaar is. Het ook niet nodig dat elk antwoord volledig uitgedroefd wordt. Filosoferen is een kwestie van uitbouwen van (reflectieve, onderzoekende) gesprekken en deze meer doordacht en gemotiveerd structureren.

Zeven varianten van het filosofische gesprek: -het vragen stellen centraal

-het zich verwonderen centraal

-de vraag bevragen

-het twijfelende gesprek

-het argumentatieve gesprek

-het gesprek in de diepte

-het voortbouwende gesprek

Bij het bezig zijn met filosofische thema's die niet zwaarwichtig van aard behoeven te zijn, speelt het voeren van een dialoog een cruciale rol.